

GJALLARHORNET

Utges av Svenska Arkeologiska
Samfundet

Årgång 28. Nr.2. 2008



SVENSKA ARKEOLOGISKA SAMFUNDETS ÅRSMÖTE 2008

Årsmötet ägde rum på Kulturen i Lund torsdagen den 24 april, kl. 18.00. Sedvanlig genomgång av årsredovisning och ekonomi ägde rum varefter en ny styrelse valdes.

Till ordförande valdes sittande ordförande, Tore Artelius, i två år till. Sittande styrelse omvaldes, ledamöter ett år och suppleanter ett år.

Dessa är ledamöterna Elisabeth Rudebeck, Bent Syse, Jenni Hjolman, Bozena Werbart, Magnus Rolöf, Anders Hansson, Åsa Gillberg, Bodil Pettersson, Lars Ersgård, Anna Källén och suppleanterna Stefan Elgh, Michael Olausson och Sabine Sten.

Internrevisorer och revisorssuppleanter omvaldes i ett år till. Dessa är Nils Ringstedt och Ing-Marie Pettersson samt suppleanterna Gullög Nordquist och Dag Widholm.

Till valberedning valdes Per Lekberg, Torun Zachrisson och Kerstin Kassel för ett år.

Beslut om stipendier ur Rosa och Valter Tengborgs stipendiefond:

Här meddelade stipendiesekreteraren Bozena Werbart att Ulrika Stenbäck Lönnquist och Julia Prinkle tilldelats varsitt stipendium om 10.000 kr att användas för en resa till Reykjavik (Ulrika) och för senmedeltida kyrkor på Gotland (Julia).

SVENSKA ARKEOLOGMÖTET 2008

Framtidens arkeologier – Tendenser och visioner

Arkeologmötet anordnas vartannat år av Svenska Arkeologiska Samfundet. I år gick mötet av stapeln i Lund i samverkan med Lunds universitet. Två dagar fullmatade med intressanta föredrag och diskussioner med 140 anmälda deltagare. Femton föredragshållare (se förra Gjallarhornet) och tre större diskussionspass låter sig knappast sammanfattas med allt för stor detaljrikedom i detta forum, men några reflektioner är alltid på plats.

De två dagarna var indelade i ett antal teman som i praktiken sönderföll i ytterligare teman som på olika sätt grep in i varandra. Detta var inget problem för åhörarna då varje föreläsningspass avslutades med en diskussion som gjorde att tankar, viktigare slutsatser och funderin-

gar på ett smidigt sätt fördes över in i nästa föreläsningsspass.

De stora respektive de små berättelserna återkom i flera föredrag. De flesta var överrens om att de stora berättelserna med sina synteser och sammanhang var på väg tillbaka efter att levt en tynande tillvaro under 70- och delar av 1980-talet.

Den tynande tillvaron skall rimligen ses som en följd av den diskussion om positivismens roll som grundval för den arkeologiska tolkningen som ägde rum just under 1970-talet. Ett antal påståenden som återkom var t ex att ”Stora och små berättelser kräver varandra, om vi inte formulerar nya återkommer de gamla berättelserna” (Birgitta Svensson), ”Vi behöver dynamiken som uppstår i mötet mellan den stora och den lilla berättelsen” (Anna Lihammer), ”Bör vara centralt för i mötet mellan den stora och lilla berättelsen uppstår spänningar” (Johan Callmer).

När det gällde att sja om framtidens arkeologi var det egentligen bara Stig Welinder som antog utmaningen. Han menade att om femtio år skulle utvecklingen av den laborativa arkeologin innebära att vi på ett helt annat sätt än idag skulle kunna arbeta med individuella människor, dvs följa individuella människoöden under förhistorien. Även vardagslivets arkeologi med fokus på teknologi i mat- och klädanskaffandets tjänst spåddes en lysande framtid. Att forskning på individuella människoöden kanske inte ligger så långt bort visade Caroline Arcini och Kerstin Lidén i sina föredrag. Osteologin och den laborativa arkeologin ger oss redan nu möjligheter som vi för inte så länge sedan knappast trodde skulle vara

möjligt annat än i en avlägsen framtid. Framtidens arkeologi kanske är närmare än vi tror.

I diskussionen efter passet med landskapsinriktade studier togs arkeolog-ins roll för studiet av biologisk mångfald och klimatförändringar upp. Per Lagerås kunde t ex visa på en för många okänd kunskap att landskap kan omformas och

byta skepnad både ofta och snabbt. Dramatiska förändringar i landskapet kan dessutom ha sin förklaring i t ex krig och pester.

Att diskussionen om framtidens arkeologier engagerat visas bl a av att seminariedeltagare i efterhand hört av sig till under-tecknad för att förtydliga sina åsikter. Ole Stiborg, från Keramiska Forskningslaboratoriet i Lund, har lämnat följande kommentar till diskussionerna om framtiden:

"För en tvärvetare var det självklart mycket trevligt att höra de positiva orden om tvärvetenskapliga insatsers betydelse för arkeologin på Samfundets möte i Lund. Dock blev jag något fundersam när det föreslogs att en central arkeologisk frågeställning för ett framtida projekt skulle kunna vara "klimat". Detta utan att det finns någon grundforskning kring förhållandet mellan materiella kulturhistoriska lämningar och klimat under förhistorien. Arkeologins framtid kan inte vara att ersätta forskning kring kulturhistorien med osteologi och kvartärgeologi. Kerstin Lidéns spännande resultat från analyser av skelett på Öland får just sin kulturhistoriska kontext och relevans genom de analyser av den sam-

tida kulturidentifierande keramikens utformning och innehåll som inom samma projekt utförts av Ludvig Pappmehl-Dufay och publicerats i hans avhandling från 2006. Vi bör alltså sammanföra de individuella krukskärvorna med de individuella människorna - inte ersätta det ena med det andra.”

En fråga som dök upp vid flera tillfällen var hur vi skall arbeta för att arkeologisk

kunskap skall synas i de läromedel som produceras för grundskolor och gymnasier. Det är bara att konstatera att nya forskningsrön från det arkeologiska fältet tar oändligt lång tid på sig innan de gör något avtryck i skolböckerna. I vissa fall verkar det som om gamla sanningar istället för att ersättas av nya bara blir äldre och äldre. Skolfrågan har många intressanta kopplingar både till skrivandet av de små respektive stora berättelserna, men också till Sven-Eric Liedmans föredrag om ”Makten över minnet”. Trots många tänkvärda inlägg i frågan kan man inte påstå att vi kom fram till någon lösning på problemet. Det kommer sannolikt alltid vara en mycket viktig fråga för arkeologin där det är vi själva som äger möjligheten att göra skillnaden.

Alla var givetvis spända på vad kulturministern, Lena Adelsohn Liljeroth, hade att säga. Mycket handlade om kulturministerns egen syn på kulturpolitiken där inte minst arbetet med barn och ungdom har en framskjuten plats. Självfallet sades även mycket om museiutredningen och museikoordinatorn och uppdragsarkeologins framtid. Något ministern tryckte på vid flera tillfällen var samhällets förändring där EU, invandring, nya

arbeten, ny teknik och nya värderingar kräver en förändring av kulturpolitiken. I det nya samhället var hon övertygad om att den humanistiska bildningen var en avgörande faktor för utvecklingen. Likaså uppehöll hon sig påfallande mycket vid museisamlingarnas värde och betydelse som grund för pedagogik och som förutsättning för nya berättelser.

Slutdiskussionen kom inte helt oväntat att handla en hel del om den på senare år

ständiga frågan om uppdragsarkeologins framtid. Frågan är viktig och det är fortfarande inte klart var slutmålet för de senaste femton årens förändringsarbete skall landa. Jan-Gunnar Lindgren presenterade RAÄ:s vision för uppdragsarkeologin och trodde/hoppades att de reviderade föreskrifterna med lokala arkeologiska handlingsprogram på sikt skulle ge den stadga och arbetsro många efterfrågar. Några av seminariedeltagarna såg möjligheterna medan andra såg svårigheterna och ytterligare någon tyckte att arkeologins framtid och uppdragsarkeologin inte nödvändigtvis hade så mycket med varandra att göra. Ämnet engagerar och många är berörda.

Sammanfattningsvis var det två innehållsrika och givande dagar. Bredden på föredragshållarnas inlägg blev en illustration av två av nutidens honnörsord bland arkeologer; variation och komplexitet. Mesolitiskt kosthåll och antikens skådespel blandat med skånska torp och personliga betraktelser över arkeologins innersta väsen utmynnade i högt ställda förväntningar på nästa arkeologmöte. Undertecknad instämmer till fullo i vad

ledamoten Stig Welinder yttrade vid Samfundets årsmöte, nämligen att:

”Svenska Arkeologmötet 2008 hade varit synnerligen lyckat och att ingen annan än samfundet idag hade kunnat ordna ett

möte med sådan bredd och god upplutning.”

Anders Hansson

Styrelseledamot, Svenska Arkeologiska Samfundet

TVÅ KONTRASTERANDE ARKEOLOGIMÖTEN: 1962 OCH 2008, KRISTIANSTAD OCH LUND



Svenska Arkeologiska samfundet besöker Hagestad 1962. Märta Strömberg visar bebyggelse lämningar under utgrävning.

Från vänster Björn Ambrosiani, Gustaf-Adolf Hellman, Sverker Janson, Karl Cajmattz, Bengt Salomonsson, Märta Strömberg, Arne Modén, Wilhelm Holmqvist, Bertil Berthelson, Bengt Cnattingius, K E Sahlström, Fru och Ewald Gustafsson och Gustaf Åberg. Alla deltagarna är dock inte med på denna bild. På mötet deltog även Holger Arbman, Gunnar Ekelund och Sven E Noréen m. fl.

Foto: Lennart Lundborg 1962

I samband med Svenska Arkeologiska Samfundets årsmöte på Kulturen i Lund 24-25 april i år erinrade jag mig den första sammankomsten i samfundets regi som jag deltog i. Den ägde rum i september 1962 i Kristianstad och sydöstra Skåne. Kristianstad fyllde då 300 år och bjöd på ett furstligt mottagande. Detta år hade jag av min lärare professor Holger Arbman blivit invald i samfundet. Som ung amanuens vid Hallands museum fick jag nu möta ledamöter ur ett illustert samfund med professorer, byråkrater, arkeologer och museichefer från hela Sverige. Jag kände mig som en katt bland hermelinerna. Eftersom mina kunskaper om Skåne var begränsade, medförde jag en spegelreflexkamera, som vid den här tiden utnyttjades i fält. Bilderna har bevarats och en återges här.

Skillnaderna mellan de båda arkeologimötena 1962 och 2008 var markant. I Kristianstad var vi inte mer än ett 25-tal deltagare. Till Lund kom åtskilligt över 100 och med en lägre medelålder. Vid Kristianstadmötet utgjorde resan till kända fornminnen det huvudsakliga programinslaget. Det blev dessa kulturlämningar som också diskuterades. Delvis skedde dessa meningsutbyten under rätt livliga former, eftersom flera av deltagarna hade skiftande uppfattningar. Själv förde jag tyvärr inga anteckningar, men jag vill minnas, att Sverker Janson på Riksantikvarieämbetet berättade, att han ansåg, att Kiviksgraven utgjorde ett s. k. ”stekt ägg” vars ursprungliga form inte återskapats vid restaureringen 1932-33.

Sedan dess har ett flertal forskare ägnats sig åt tolkningar av Kiviksgravens bildristningar och härkomst.

Ales stenar besöktes också 1962. Denna omdebatterade skeppssättning har inte minst engagerat Märta Strömberg, som grävt i den och skrivit ett flertal artiklar i ämnet. Hon berättade vidare om det 1960 nystartade bebyggelshistoriska Hagestadsprojektet. Märta Strömberg var den enda på Lundamötet 2008, som jag kände igen av deltagarna från resan 1962. Få av dem är idag i livet.

Vi besökte också hållristningarna i Simris, som Carl-Axel Althin behandlade redan 1945. Vidare fick vi en presentation av Kristianstads museum av Thorsten Andersson.

Mötet ”Framtidens arkeologer-tendenser och visioner” 2008 var mycket ambitiöst och omfångsrikt upplagt. De konkreta lämningar som Samfundet ägnade mesta tiden åt för 46 år sedan hade kommit mer i skymundan för ett mer teoretiskt tänkande, samtidigt som man upplevde, att arkeologin fått en mer samhällsinriktad och forskningsbetonad prägel med naturvetenskapliga inslag.

Svensk arkeologi torde också idag ha betydligt större möjligheter att komma snabbare in i samhällsplaneringen genom samråden på Länsstyrelserna. Den nya Kulturminneslagen har uppenbarligen haft mycket stor betydelse, även om man sällan får höra det. Förr undersöktes mest gravar, idag har boplatzlämningarna kommit att dominera i omfång.

För min personliga del innebar Lundamötet 2008 mycket positiva lärdomar, inte minst genom kontakterna med deltagarna, som hade en del att berätta mellan föredragen. Antalet

arkeologer har vuxit enormt under senare decennier. Möten av det aktuella slaget är därför väl motiverade.

Lennart Lundborg
Brogatan 43
30238 Halmstad



DEM VEM BÄR ANSVARET FÖR ATT DEN NYUPPTÄCKTA HÄLLKISTAN I GÖTEBORG FÖRSVANN?

”Unik stenåldersgrav rivs” skrev Göteborgs Posten (GP) lördagen den 16 april 2008 och vi var många som fick morgonkaffet i vrångstrupen. Men, tänkte vi, det kan ju inte vara den intakta hällkistan i Torslanda de menar. Den, som när den kom i dagen för drygt ett år sedan väckte ett så stort jubel att händelsen beskrevs som en arkeologernas julafton? Men jo, det var den hällkistan! Ett fynd, så utomordentligt ovanligt att den som ansvarade för utgrävningen sagt att detta var något en arkeolog får vara med om högst en gång i livet – om någonsin! En fornlämning således, som legat orörd av människohand sedan den konstruerats. Något som fyndet av en fullständigt hel och mycket vacker flintdolk från utgrävningen av hällkistan indikerat.

Och nu läste vi i tidningen att hällkistan hade rivits ner! Hur kan det komma sig, och vem bär ansvaret för detta? Kort sagt: Vad är det som har hänt från det att detta

unika fornyfynd gjordes tills dess att det monterades ner, ja rent av demolerades?

Enligt GP uppger Länsstyrelsens representant att man skulle ha försökt bevara hällkistan ”om stenåldersgraven varit känd innan planerna för bygget varit så långt framskridna” (!). Men, frågar sig en undrande allmänhet med stöd av arkeologen: Ligger det inte så att säga i fornlämningens natur att vara dold innan den blir funnen? Och har vi inte en fornminneslag som värnar unika forntida lämningar? Vem, i ett sådant här sammanhang, är det då som handhaver lagen? Och vem är den som utsetts att föra själva fornlämningens talan - om inte Länsstyrelsen?



Som en direkt följd av skrivierna i tidningarna om hällkistan fick en av entreprenörerna sin maskin nedsprayad med texten ”Brott mot griftefriden. Lämna vår svenska historia i fred”. Foto: Bengt Wester, Torslandatidningen.

Går vi till det formella ärendet ser vi att den fornlämning, som Länsstyrelsen i Västra Götaland hade fattat beslut om att ta bort på den här aktuella marken (Torslanda 2:6), var av ett helt annat slag än hällkistan. Det var en boplats från äldre stenåldern, och sådana finns det rätt gott om i Göteborgsområdet. Att ta bort

den efter en noggrann undersökning var således inget kontroversiellt. Beslutet att ta bort den fattades den 12 oktober 2006, dvs. 2 månader innan man fann hällkistan under marken inom samma fornlämningsområde. Tillståndet att ta bort den nyupptäckta hällkistan togs därför genom ett tilläggsbeslut, men så sent som den 16 maj 2007. Sedan dess har det gått ytterligare ett år och det är således först nu, den 19 april 2008 som det blivit allmänt bekant att Länsstyrelsen i Västra Götaland beslutat ta bort den unika hällkistan i Torslanda.

I ”Tillägg till beslut om tillstånd till borttagande av fornlämning Raä nr 213 i Torslanda...” finns ett antal villkor som bl.a. berör dokumentationen av hällkistan. Här står också att UV Väst (Riksantikvarieämbetets undersökningsverksamhet, i det här fallet utgrävningarna) i god tid före slutundersökningen av hällkistan skulle kontakta Göteborgs Stadsmuseum och bereda museet möjlighet att tillvarata gravhällarna för eventuell framtida utställelse”.

På min fråga till Stadsmuseet huruvida de omhändertagit hällarna blev svaret från Enhetschefen för samlingarna Marie Björk: ”Gällande insamling av arkeologiska föremål i anslutning till en uppdragsgrävning, är det i ett första skede Länsstyrelsen som beslutar vad som ska samlas in. De godkänner grävaktörens undersökningsplan. Riksantikvarieämbetet fattar beslut om vilka föremål som ska bevaras till eftervärlden. Göteborgs Stadsmuseum har idag en stående fyndtilldelning inom Göteborgs kommun vilket innebär att vi i princip tar emot allt fyndmaterial i enlighet med ämbetets beslut.”...” I och med att vi har en

stående fyndtilldelning inom Göteborgs kommun värderar inte vi föremål utifrån ett insamlingsperspektiv. Vi har fått en fråga om hällkistan från exploatören men uppfattar att fyndtilldelningen är svaret. Det har vi också meddelat. Vad som specifikt bevaras/lämnas in till ansvarigt museum är en fråga mellan grävledaren och länsstyrelsen. Vi rättar oss efter deras beslut.”

Vi kan således utgå ifrån att det hänt ett och annat bakom kulisserna från det att hällkistan blev funnen tills dess att man tog bort den. Precis vad är dock svårt att få grepp om. Hällkistan är nu nedriven och stenarna skingrade för vinden. Detta, trots att det framförts seriösa önskemål om att låta hällkistan finnas kvar. Inte bara från utgrävande arkeologers sida utan också från allmänhetens. Inte minst medlemmarna i Björlanda–Torslanda Hembygdsförening har engagerat sig i ärendet, och Hisingsbor har på olika sätt protesterat mot en nedrivning av hällkistan (se Torslanda – Tidningen, Bengt Wester bengt@tidningen.se).

Av tilläggsbeslutet, som nämnts ovan, framgår att Länsstyrelsen diskuterat frågan huruvida hällkistan skulle bevaras med både UV Väst och Fastighetskontoret i Göteborg. Ett bevarande skulle ur tomtsynpunkt innebära en förlust på ca 3 miljoner kronor, skriver man, liksom att ”ett bevarande svårligen skulle te sig meningsfullt i det omkringliggande bostadsområdet” bl.a. därför att ”endast takhällarna utgjort den synliga delen av graven vid tiden för dess tillkomst”. Den nyupptäckta graven, säger Länsstyrelsen slutligen, bedöms ”inte vara av sådan art och betydelse att den skall utgöra hinder för arbetsföretaget”.

Men var denna nyupptäckta stengrav i Torslanda inte unik? Det var ju fråga om en intakt hållkista som dessutom var nergrävd, bara det något ytterst ovanligt. Hur kommer det sig då att den nu blivit ”utan betydelse”? Det måste ju Länsstyrelsen i Västra Götaland mena, när de som skäl för sitt beslut hänvisar till den del av lagen som uttryckligen säger att Länsstyrelsen får ”lämna tillstånd till att rubba, ändra eller ta bort fast fornlämning, endast om fornlämningen medför hinder eller olägenhet som inte står i rimligt förhållande till fornlämningens betydelse”.

Åter till GP-artikeln kan vi läsa att ”exploateringsintresset var större än intresset för fornlämningen”. Men om man hade hört med byggarna, så skulle man få veta att de inte haft något emot att hållkistan fanns kvar, om de tomter som berördes hade bytts ut mot ett par andra! Byggarna blev dock aldrig tillfrågad i saken, säger de, och ville själva inte lägga sig i då detta inte var deras sak. De som hade ansvaret för fornlämningen var noggranna, ansåg de, och gav intryck av att kunna sina saker.

Efter att ha tagit del av de skrivelser som är tillgängliga i det här ärendet blir min fråga om man verkligen gjort allt vad man har kunnat för att försöka bevara detta unika fynd? En fornlämning som uppenbarligen legat orörd av människohand sedan den döde lades ner där med den fina flintdolken som gravgåva för kanske 4000 år sedan. Eller, kan man också fråga sig, kunde man ha gjort på något annat sätt, och har vi lärt oss något av det här ärendet, som vi kan ha nytta av i framtiden - för att undvika en liknande förlust? Hos vem ligger egentligen ansvaret? Och.

Skulle detta kunna hända i Stockholm, eller någon annanstans än i Göteborg?

Ligger ansvaret för hållkistans försvinnande hos UV Väst, dvs. hos Riksantikvarieämbetet, eller hos Länsstyrelsen? Eller hos Göteborgs kommun, vars samslagning av museerna i Ostindiska huset lett fram till ett Stadsmuseum som av sagt sig sitt mer än 100-åriga ansvar för kommunens fältarkeologi? Den basverksamhet som fram till 2007 varit en av museets viktigaste?

Eller, är det så att ärendet fallit mellan stolarna p.g.a. den riksomfattande förändringen av uppdragsarkeologin? Där både arkeologer och Länsstyrelser nu blivit aktörer på en marknad? En fejkad marknad observera, där en ”effektiv konkurrens” håller på att förgöra både glädje och samarbetsvilja hos fackarkeologer, som var och en numera måste satsa allt mera obetald tid på att formulera anbud på olika projekt och sedan hoppas att det blir hans/hennes ”firma” som får utföra den aktuella undersökningen eller utgrävningen.



Foto: Bengt Wester, torslandatidningen.

En bevarad hällkista skulle ha gett oss alla ett spännande utflyktsmål. Och den skulle ha höjt platsens kulturella status, och därmed ökat dess attraktionskraft. Ja hällkistan kunde t.o.m. ha använts som logotyp för det nya bostadsområdet! Värdet i det, som myndigheterna nu översett, är något som i varje fall byggarna hade öga för. För i samma GP som berättade om rivningen av hällkistan i Torslanda utbjöds småhustomterna till försäljning med orden "Här bor ni i en gammal kulturbyggd". En direkt hänvisning till hällkistan således, den som nu har tagits bort.

Göteborg den 7 maj 2008

Maria Hinnerson Berglund,
arkeolog, fil.dr., ledamot av Svenska
Arkeologiska Samfundet
och Fornminnesföreningen i Göteborg

hinnersonberglund@gmail.com

tfn 031- 972807 / 0702 482236

adress Styrso Valenväg 14, 430 84 Styrso



SYMPOSIUM OM ÄLDRE JÄRNÅLDER

Stockholms läns museum och arkeologisektionen vid Stockholms läns hembygdsförbund har beslutat att gemensamt arrangera ett symposium om äldre järnålder med korta föredrag och med en exkursion till ett stort gravfält. Föredragshållare är engagerade men föredragens titlar kan komma att ändras något. Programmet kommer att vara helt klart under maj 2008.

Ledamöter i Svenska Arkeologiska Samfundet är välkomna att delta i symposiet. Programmet ser ut som följer.

Nils Ringstedt
Författarvägen 5
167 71 Bromma
Nils.ringstedt@glocalnet.net

*Äldre järnålder med exempel från Västergötland, Gotland och Uppland.
– likheter/olikheter i bebyggelse, samhälle och näringar*

Symposium på Stockholms läns museum
27-28 september 2008

Symposiet arrangeras av arkeologisektionen vid Stockholms läns hembygdsförbund i samarbete med Stockholms läns museum.

Plats: Läns museet i Nacka, Sickla
Industriväg 5 B

27 september
12.30 – 13.00
Välkomstkaffe och registrering
13.00 – 13.10

Inledning: Peter Bratt, museichef och Nils Ringstedt, ordf. arkeologisektionen
13.10 – 13.30

Eva Bergström Hyenstrand: *Äldre järnålder i Västergötland*
13.40 – 14.00

Bengt Windelhed: *Landskap under äldre järnålder på Gotland och östra Mellansverige i geografisk forskning*

14.10 – 14.30

Anna Arnberg: *Äldre järnålder på Gotland*
14.30 – 15.00

KAFFE

15.00 – 15.20

John Hamilton: *Äldre järnåldersboplatser*
15.30 – 16.00

Rickard Grönvall: *Kammargravar under äldre järnålder*

16.00 – 17.00

Avslutande paneldiskussion, frågor till dagens talare. Moderator: Nils Ringstedt.
17.00 – 17.45

Visning av museum och lokaler

28 september

10.00 – 13.00

Exkursion till Jordbrogravfältet under ledning av Läns museets Lars Andersson och Åsa Berger. Buss avgår från Läns museet kl 10.00. De som inte avser följa med bussen samlas med egen transport 10.20 vid Jordbro station dit bussen kommer. Medtag gärna matsäck.

Anmälan Bindande anmälan till symposiet sker *senast 20 augusti 2008*.

Anmälan sker vid

<http://biphome.spray.se/arksek/> eller

08-38 71 39. Ange särskilt om

busstransport till Jordbrogravfältet önskas.

För deltagande i symposiet, kaffe/bulle vid två tillfällen och busstransport inbetalas *130 kr till plusgirokonto 4973680-4*. Ange på talongen ”Äldre järnålderssymposium”.

Övrigt Logi mellan lördag och söndag ordnas av deltagarna själva

Ordföranden i Stockholms läns hembygdsförbunds arkeologisektion, Nils Ringstedt, leder symposiet.



ÅRSAVGIFT 2008

Vi har nu gått in i ett nytt år och med det följer en ny årsavgift. Liksom i år kommer den blygsamma summan av 100 kronor att tas ut. Betala in avgiften på pluskonto 351210-0. Glöm inte att notera avsändare och att inbetalningen avser årsavgift 2008. I och med detta önskar också redaktionen att alla som på något sätt bytt adress eller e-postadress meddelar det till Bodil Petersson som ansvarar för Samfundets ledamotsregister. Bodil kan nås på telefon 046-2224515 eller e-post bodil.petersson@ark.lu.se eller postadress Lunds universitet, Institutionen för arkeologi och antikens historia, 223 50 Lund.

GJALLARHORNET

Deadline för nästa Gjallarhornet är den 12 september. Bidrag skickas till Anders Hansson, helst med e-post: anders.hansson@jamtli.com

Alternativt: Anders Hansson, Jämtlands läns museum, Box 709, 831 28 Östersund.

Du vet väl att du kan få Gjallarhornet per epost!? Skicka din epostadress till Bodil Petersson, bodil.petersson@ark.lu.se



NY HEMSIDA

Samfundet har numera en helt ny hemsida. Ny layout, nytt innehåll och ständigt aktuell.

Besök Samfundet på dess nya adress

www.arkeologiskasamfundet.se

Current Swedish Archaeology har som tidigare adressen

www.currentswedisharchaeology.org



Redaktören tillönskar Gjallarhornets alla läsare
en god och glad sommar



Betande älgdjur enligt professor John Jonston i Leyden,
Holland, år 1632.